Pēdiņas

2018. gada maija numurs

MĒS LEPOJAMIES

Labākie mācību darbā

2017./2018. mācību gads ir noslēdzies. 27 skolēniem tas ir bijis veiksmīgs.

2017./2018. mācību gada 2. semestri ar 8-10 ballēm (vai pielīdzinātu vērtējumu) beidza 7 skolēni:

Dārta Erno, 1. klases skolniece, Šarlote Tervite, Oskars Balodis, 2. klases skolēni, Markuss Ikvils, 3. klases skolnieks, Annija Muižniece, Annija Ozola, Ričards Jakušonoks, 4. klases skolēni,

ar 7-10 ballēm (vai pielīdzinātu vērtējumu) beidza 20 skolēni:

Diāna Iņķe, Melānija Kolkovska, Pjotrs Piļenoks, Edgars Raiens Siliņš, Gundars Zirnis, 1. klases skolēni, Selīna Frīdberga, Alise Griestiņa, Artjoms Kononovičs, Matīss Kormis, Erita Siļina, 2. klases skolēni, Laine Silova, Ralfs Vīksne, Vanessa Zirne, 3. klases skolēni, Rainers Gruzdovs, Jānis Lomakins, Gabriella Tervite, 5. klases skolēni, Marija Karasenko, 6. klases skolniece, Paula Šķupele, 7. klases skolniece, Olīvija Patrīcija Jermakova, Amanda Ieva Tutāne, 8. klases skolnieces.

Par skolēnu veikumu priecājas arī skolotāji un bērnu vecāki. Paldies vecākiem un skolotājiem par ieguldīto darbu audzēkņu izaugsmes veicināšanā!

Labākie olimpiādēs

Atzinība par 3. vietu Jelgavas un Ozolnieku novadu latviešu valodas olimpiādē 8.-9. klasei (Īvs Zvejs, 8. klases skolnieks, Guna Lukstiņa, pedagogs).

Atzinība par 3. vietu Jelgavas un Ozolnieku novadu latviešu valodas olimpiādē 8.-9. klasei (Samanta Daņiļčenko, 9. klases skolniece, Guna Lukstiņa, pedagogs).

Labākie konkursos

Atzinība par 1. pakāpi Jelgavas un Ozolnieku novadu skolēnu teātru skatē (Laine Silova, Marks Neilands, 3. klases skolēni, Gabriela Leskavniece, Annija Ozola, Karolīna Pahomova, Annija Romanovska, 4. klases skolnieces, Baiba Ivzāne, Jēkabs Jauģietis, Evelīna Poča, Sintija Semjonova, Gabriella Tervite, 5. klases skolēni, Lelde Nebare, Amanda Ieva Tutāne, Annija Ozola, Īvs Zvejs, 8. klases skolēni, Signe Kukare, pedagogs).

Atzinība par 2. pakāpi Jelgavas un Ozolnieku novadu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas vides objektu konkursā (Jūlija Semjonova, 6. klases skolniece, Lienīte Rempe, 7. klases skolniece, Emīlija Āboliņa, Katrīna Kononoviča, Jekaterina Lankeviča, Diāna Miķīte, Lelde Nebare, Amanda Ieva Tutāne, Margarita Jauģiete, 8. klases skolnieces, Zanda Kursīte, pedagogs).

Atzinība par 2. pakāpi Jelgavas un Ozolnieku novadu vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas vides objektu konkursā (Laima Dombrovska, Henriks Zinārs, 2. klases skolēni, Alina Survilova, 5. klases skolniece, Dace Jakušonoka, pedagogs).

Atzinība par 3. pakāpi Jelgavas un Ozolnieku novadu sociālo zinību konkursā „Veselība kā sociāla vērtība" (Katrīna Kononoviča, Amanda Ieva Tutāne, Lelde Nebare, Olīvija Patrīcija Jermakova, 8. klases skolnieces, Dace Jakušonoka, pedagogs).

Labākie Jelgavas un Ozolnieku novadu kultūras pasākumos

Atzinība par 2. pakāpi Jelgavas novada tautu deju kolektīvu skatē 1.-3. klasēm (Sintija Grigorjeva, Diāna Iņķe, Niks Plutovs, Edgars Raiens Siliņš, 1. klases skolēni, Oskars Balodis, Laima Dombrovska, Alise Griestiņa, Adrians Kokins, Nils Maļinovskis, Ance Rubene, Šarlote Tervite, Ralfs Zaķis, Marika Zamberga, Taisija Pļavniece, Artjoms Kononovičs, 2. klases skolēni, Ilze Grigorjeva, Laine Silova, Matīss Grīnvalds, 3. klases skolēni, Ilgvars Pauniņš, pedagogs).

Atzinība par 2. pakāpi Jelgavas novada tautu deju kolektīvu skatē 4.-6. klasēm (Kristiāna Līberte, Deivids Nazarovs, 4. klases skolēni, Jānis Lomakins, Rainers Gruzdovs, Deivids Jānis Grīnvalds, Sintija Semjonova, Gabriella Tervite, Edvards Āboliņš, Evelīna Poča, Ralfs Kristians Rozenlauks, 5. klases skolēni, Aleksandra Židiņa, Līva Dzenīte, Kerija Linda Zaķe, Laura Kokina, Jūlija Semjonova, Alekss Macenko, Artūrs Gailītis, 6. klases skolēni, Ilgvars Pauniņš, pedagogs).

Labākie valsts un Zemgales novada pasākumos

Atzinības raksts Raiņa muzeja „Jasmuiža" vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursā „Mana Latvija Raiņa dzejā" (Amanda Ieva Tutāne, 8. klases skolniece, Dace Jakušonoka, pedagogs).

Atzinība reģionālajā angļu valodas olimpiādē 8. klasēm (Īvs Zvejs, 8. klases skolnieks, Nadeem Zia, pedagogs).

LATVIJAI – 100

Latvijas neatkarības idejas veidošanās

Zemnieku brīvlaišana Krievijā, tai skaitā Baltijā, veicināja strauju kapitālisma attīstību XIX gadsimta otrajā pusē. Attīstījās būvmateriālu ražošana, veidojās vagonbūves, mašīnbūves un metālapstrādes fabrikas. Rīga kļuva par vienu no lielākajiem rūpniecības centriem Krievijas impērijā. Ja 1840. gadā Rīgā bija 46 fabrikas ar apmēram 2000 strādniekiem, tad 1864. gadā bija jau 90 fabrikas ar 6000 strādniekiem, bet 1874. gadā jau 142 fabrikas ar 12000 strādniekiem. Starp lielākajiem uzņēmumiem bija Krievu-Baltijas vagonu rūpnīca, Felzers un Ko, Provodņiks, Lange un dēls u. c. 1861. gadā tika atklāta pirmā dzelzceļa līnija Rīga-Daugavpils, un jau 1877. gadā dzelzceļa līniju kopgarums Latvijā bija 700 kilometru. Tika atklāta telegrāfa līnija Rīga-Bolderāja, 1882. gadā Rīgā sāka darboties telefons. Gadsimta beigās apmēram ¼ daļa iedzīvotāju dzīvoja pilsētās.

Rūpniecības attīstība veicināja jaunas sabiedriskas šķiras, proletariāta, veidošanos un attīstību. XIX gadsimta otrajā pusē strādnieki arvien biežāk sāka cīnīties par savām tiesībām. Plašumā vērsās streiki, veidojās strādnieku pulciņi, sāka izplatīties marksisma idejas, kas noveda pie jaunas sabiedriski politiskās kustības Jaunā strāva, kurā aktīvi darbojās P. Stučka, Rainis, Aspazija, J. Jansons-Brauns u. c. Jaunstrāvnieki sludināja reālismu literatūrā un mākslā, darvinismu, materiālismu, ateismu, sieviešu emancipāciju u. c. marksisma idejas. Neskatoties uz to, ka Krievijas varas iestādes Jauno strāvu sagrāva, tās sētā sēkla dīga. Streiku kustība vērsās plašumā un 1899. gadā izvērtās Rīgas dumpī. Lai nomierinātu dumpīgos strādniekus, valdībai nācās Rīgā ieviest aplenkuma stāvokli.

XX gadsimta sākumā atsevišķie strādnieku pulciņi sāka apvienoties lielākās organizācijās, līdz 1904. gadā izveidojās Latviešu Sociāldemokrātiskā strādnieku partija, kura no paša sākuma pauda krievu lielinieku idejas, aicinot uz revolucionāru pastāvošās iekārtas gāšanu, privātīpašuma likvidēšanu un sociālistiskas sabiedrības veidošanu. Interesanti, ka latviešu sociāldemokrātiskā kustība principā neatzina, ka latviešu tautai varētu būt kopīgas nacionālas intereses. Taču tieši šajā kustībā dzima latviešu politiskais nacionālisms, tā nacionālā ideoloģija, kas izlauzās uz āru 1917. gadā. Šo ideoloģiju laikā no 1900. līdz 1903. gadam pauda latviešu sociāldemokrātu grupa (M. Valters, E. Rolovs, E. Skubiķis u. c.), kas kā politiskie emigranti bija nonākuši Šveicē. Viņi aicināja pārveidot Krieviju par nacionālu demokrātiju federāciju. Ja to panākt neizdodas, tad jālaužas no tās ārā (Ģērmanis U., 1966). 1903. gadā šie sociāldemokrāti atšķēlās no marksisma piekritēju vairākuma un nodibināja Latviešu Sociāldemokrātu savienību, kura savos preses izdevumos izteica latviešu politiskā nacionālisma idejas. Rezultātā 1905.-1907. gada revolūcijas laikā Latvijā sadūrās divi virzieni: internacionālais (LSDSP) – cara un muižniecības gāšana kopā ar Krievijas proletariātu un nacionālais (LSDS) – latviešu apdzīvoto teritoriju apvienošana un zināmas autonomijas iegūšana.

Viens no aktīvākajiem autonomijas idejas aizstāvjiem bija filozofs P. Zālīte, kurš kādā sanāksmē nolasīja paša izstrādātu Latvijas autonomijas projektu, kurā prasīja tautu pašnoteikšanās tiesību atzīšanu. To var uzskatīt par pirmo latviešu politiskās autonomijas projektu. Diemžēl tas neguva plašāku ievērību, jo aiz autora nestāvēja neviena politiska organizācija (Ģērmanis U., 1966).

Kopumā latvieši, piedalīdamies revolūcijā, cīnījās arī par nacionālo emancipāciju, un revolūcija nenoliedzami ieguva arī nacionālās atbrīvošanās kustības iezīmes (Bleire D., 57. lpp.).

Pirmā pasaules kara gados par konsekventāko politiskā nacionālisma paudēju kļuva laikraksts „Dzimtenes Atbalss", kuru 1915. gada septembrī Maskavā sāka izdot jaunu publicistu grupa (Jānis Akurāters, Linards Laicens, Atis Ķēniņš u. c.). Laicens ierosināja dzeltenu un zaļu kā latviešu nacionālās krāsas un sludināja mazas tautas šovinisma taisnīgumu. Nacionālā jautājuma apspriešanā aktīvi iesaistījās arī ārzemēs dzīvojošie latvieši. Fēlikss Cielēns izstrādāja Latvijas autonomijas projektu, kurš sastāvēja no 27 tēzēm, starp kurām Latvija ir lielās Krievijas autonoma sastāvdaļa; autonomās Latvijas sastāvdaļas ir Kurzeme, Vidzemes latviešu daļa un Latgale; vietējais parlaments; suverēns budžets; plaša pašvaldība; kultūrnacionālā autonomija u. c. (Šilde Ā.,1989).

Pavērsiens notika pēc 1917. gada februāra revolūcijas Krievijā, kas pavēra ceļu sabiedriskās dzīves demokratizācijai. Latvijā sākās pilsonisko partiju veidošanās. Pretēji lieliniekiem tās noraidīja centralizētas valsts pārvaldes sistēmas saglabāšanu un iestājās par plašāku decentralizāciju. Savās programmās pilsoniskās partijas ietvēra jau konkrētus Latvijas nacionālās autonomijas plānus. Piemēram, Latviešu Nacionāldemokrātiskā partija aicināja pārveidot Krieviju par līdztiesīgu valstu federāciju, kur Latvijai būtu sava likumdošanas un izpildu vara, sava nauda un Valsts banka, nodokļi paliktu Latvijas kasē u. tml. Taču paralēli arvien biežāk izskanēja doma par savas neatkarīgas valsts veidošanu. Šo ideju aktīvi pauda divas organizācijas, kuras izveidojās 1917. gadā. Viena bija Latvijas Pagaidu nacionālā padome, kuru veidoja dažādas sabiedriskās organizācijas un kurā darbojās tādi pazīstami cilvēki kā J. Goldmanis, Z. A. Meierovics, J. Akurāters, K. Skalbe, F. Trasuns u. c., otra – Demokrātiskais bloks, kurš izveidojās vācu okupētajā Rīgā un kurā darbojās K. Ulmanis, P. Kalniņš, M. Valters, M. Skujenieks u. c.

Tādējādi XIX gadsimta otrajā pusē XX gadsimta sākumā Latvijas sabiedriskā doma veica nopietnu ceļu no kultūrnacionālās autonomijas līdz politiskā nacionālisma un valstiskās neatkarības idejai.

Izmantotie avoti:

Bleire D., Butulis I. u.c. (2005). Latvijas vēsture 20. gadsimts. Rīga: Jumava. 444 lpp.

Ģērmanis U. (1966). Latvijas neatkarības idejas attīstība. Jaunā Gaita. Nr. 58. Pieejams: http://jaunagaita.net/jg58/JG58-62_Germanis.htm

Šilde Ā. (1989). Pirmā Republika. Esejas par Latvijas valsti. 2. izd. Ņujorka: Grāmatu Draugs. 379 lpp.

Jānis Ķusis, vēstures skolotājs

AKTUALITĀTES

Talka

Klases stundas laikā mēs, 5. klases skolēni, izlēmām izdarīt ko labu, sagaidot Latvijas simtgadi. Lai noskaidrotu, ko mēs varētu izdarīt, devāmies pie Glūdas pagasta pārvaldes vadītājas Silvijas Zībertes un lūdzām padomu. Viņa ieteica mums sakopt dabas taku pie Auces upes, jo ir ļoti svarīgi rūpēties par vidi, kurā mēs paši dzīvojam.

27. aprīlī devāmies uz norādīto vietu. Sadalījāmies pa grupām. Katra grupa veica savu darbu. Grābām lapas, labojām tiltiņu, vācām atkritumus. Dienas noslēgumā ugunskurā cepām desiņas. Pēc labi padarīta darba apetīte bija lieliska.

Mūsuprāt, talka bija ļoti noderīga. Cilvēks sākas ar vidi, kurā dzīvo. Mēs vēlamies dzīvot sakoptā apkārtnē!

Gabriella Tervite, 5. klases skolniece

Baltā galdauta svētki

Latvijā 4. maijā par godu Latvijas Neatkarības atjaunošanai svin Baltā galdauta svētkus. Arī mēs nolēmām tos svinēt.

3. maijā, dienu pirms svētkiem, kopīgi sagatavojām lielu svinību galdu mūsu skolas zaļajā pagalmā. Gabriellas Tervites, Evelīnas Počas un Rainera Gruzdova vecāki bija sagatavojuši cienastu kopīgam klases galdam.

Skolas direktore Sandra Pluģe sagādāja mums pārsteigumu – lielu un gardu kliņģeri! Paldies vecākiem un direktorei!

Apsēdāmies pie baltā galda. Divi klases skolēni izstāstīja mums, ko nozīmē šie svētki, kāpēc ir svarīgi tos svinēt. Tad katrs no mums nolasīja jau iepriekš izvēlētu dzejoli par Latviju.

No dzejoļiem, ko runājām, mēs izveidojām nelielu dzejoļu krājumu.

Vēlāk cienājāmies, sarunājāmies un svinējām.

Mums ļoti patika šie svētki! Vēlamies svinēt tos arī nākamā gada 4. maijā!

Marianna Smetaņina, 5. klases audzinātāja

Eiropas diena

9. maijā Šķibes pamatskolā starpbrīžos no pulksten 9.00 līdz pulksten 12.00 notika pasākumi, kas bija veltīti Eiropas dienai.

No paša rīta skolas foajē greznojās tāfele ar Eiropas Savienības karogu un uzrakstu „Eiropas Diena”. Pie sienas bija apskatāmi skolēnu zīmējumi, kuri bija veltīti Eiropas Savienībai.

Skolēni varēja piedalīties atjautības spēlēs, izmantojot informācijas tehnoloģijas, iepazīties ar informatīviem materiāliem un pārbaudīt savas zināšanas jautājumu un atbilžu spēlē par Eiropas Savienību.

Pats biju atbildīgs par jautājumu un atbilžu spēli. Sākumā daudzi kļūdījās, bet vēlāk uz 11 jautājumiem tika sniegtas ne mazāk kā 8 pareizas atbildes. Bija arī ko padomāt, jo daudzi jautājumi bija samērā grūti.

Skolēni saņēma īpašas balvas, izpildot uzdevumus visās atrakcijās. Šādu bērnu bija daudz.

Visi, kuri piedalījās, ir pelnījuši uzslavu un papildinājuši savas zināšanas.

Īvs Zvejs, 8. klases skolnieks

EKO PASĀKUMI

KOKU DIENA DZIMTMISĀ

26. aprīlī Iecavas novada Dzimtmisas pamatskolā astoto reizi notika Latvijas Ekoskolu orientēšanās spēle-konkurss „Koku diena Dzimtmisā”. Pasākums tika veltīts Latvijas simtgadei, un, rūpējoties par planētas nākotni un turpinot akciju, kuras mērķis ir padarīt Latviju par zaļāko valsti pasaulē, katra skola iestādīja līdzi atvesto koku. Konkursā piedalījās Ogresgala pamatskolas, Ozolnieku vidusskolas, Šķibes pamatskolas, Vaiņodes vidusskolas, Aizupes pamatskolas, Zantes pamatskolas, Rīgas 21. vidusskolas un Dzimtmisas pamatskolas komandas.

Mūsu skolas godu aizstāvēja Rainers Gruzdovs no 5. klases, Kristers Kaupiņš no 6. klases, Paula Šķupele no 7.

klases, Olīvija Patrīcija Jermakova no 8. klases un Anastasija Garlukoviča no 9. klases.

Skolēniem iegūtās zināšanas bija vajadzīgas, lai kontrolpunktos izpildītu uzdevumus par mežu, folkloru, tropu mežiem, meža veltēm, bija jāpārzina pārtikas ietekme uz vidi un klimata pārmaiņām un jārisina atjautības uzdevumi. Tika vērtēta arī komandas saliedētība dažādās sportiskās aktivitātēs un tūrisma iemaņu veikšanā.

Paldies skolēniem par atsaucību un piedalīšanos konkursā.

Anna Kačkane, Ekoskolas darba koordinatore

Latvijas Ekoskolu orientēšanās spēle-konkurss „Koku diena Dzimtmisā”

Šā gada 26. aprīlī kopā ar Ekopadomi devos, lai piedalītos orientēšanas konkursā „Koku diena Dzimtmisā”.

Pirms konkursa bija jāsagatavo priekšnesums un stāstījums par enerģiju, ko gūstam no katra koka. Vēl viens mājas darba uzdevums bija atvest koka stādu, lai vēlāk to iestādītu pie Dzimtmisas pamatskolas.

Mūsu komandas nosaukums bija „Kembijs”.

Sākumā bija uztraukums, jo nezinājām, kas būs jādara. Mums iedeva karti, kurā bija atzīmētas visas „stacijas” ar dažādiem uzdevumiem, kas bija jāpaveic. Laikapstākļi mūs nelutināja. Bija auksti, tāpēc uzdevumus izpildījām, cik spējām.

Pasākums tiešām patika, bija interesanti. Ieguvām 5. vietu no 10 iespējamām un jaunas zināšanas un pieredzi.

Anastasija Garlukoviča, 9. klases skolniece

INTERESES

GRĀMATU PASAULE

Četrkājaino draugu prieki un nedienas

Jau pirmajā dienā pēc pavasara brīvdienām Šķibes pamatskolas 1.-4. klašu skolēni tikās ar rakstnieci Māru Jakubovsku.

Viņa raksta gan romānus pieaugušajiem, gan pasakas, gan stāstus bērniem. Grāmatās rakstniece visiem saprotamā valodā stāsta par mūsdienu aktuālajām problēmām.

Uz tikšanos ar skolēniem bija ieradies arī divu bērnu grāmatu galvenais varonis sunītis Rufis un viņa saimnieks. Interesanti, ka sunīša dzīve ir sākusies Jelgavā, kur no patversmes viņš ir nonācis studentu kopmītnē, bet vēlāk aizceļojis uz Lielvārdi.

Bērni ar interesi klausījās autores stāstījumu, kura galvenā doma bija par to, cik grūti ir pamestiem dzīvniekiem būt patversmē un cik viņi ir laimīgi, kad beidzot nonāk mājās pie cilvēka, kas patiesi rūpējas un mīl viņus. Dzīvnieki ir ļoti pateicīgi par to.

Pasākuma nobeigumā rakstniece skolēniem izdalīja fotogrāfijas, kurās redzams sunītis Rufis, bet foto otrajā pusē bija viņas autogrāfs.

Tad vēl foto sesija ar stāstu varoni, ziedi autorei un visi priecīgi atsveicinājās.

Inta Vīksna, Nākotnes bibliotēkas vadītāja

PĀRGĀJIENI UN EKSKURSIJAS

Pārgājiens

Vienā jaukā 2. maija dienā mēs, 5. klases skolēni, kopā ar audzinātāju Mariannu Smetaņinu devāmies pārgājienā uz strausu fermu „Mazzariņi”.

Fermā sastapāmies ar emu un nandu strausiem, trušiem, alpakām un suņiem. Par šiem dzīvniekiem uzzinājām daudz jauna un interesanta.

Sapratām, ka dzīvnieki ir ļoti gudri un jūtīgi. Cilvēka izturēšanās nosaka dzīvnieku uzvedību pret cilvēkiem.

Mūsuprāt, pārgājiens bija jautrs un interesants. Visi bija ļoti apmierināti.

Gabriella Tervite, 5. klases skolniece

Rīgas Motormuzejā un „Jump Space” batutu parkā

10. maijā mūsu klase devās ekskursijā uz Rīgu. Apmeklējām Rīgas Motormuzeju. Tur piedalījāmies nodarbībā „Vēja ģeneratori.”. Sadalījāmies trīs komandās. Katrai bija savs nosaukums. Komandas dalībniekiem no papīra vajadzēja izgriezt trīs dažādus spārnus un izmēģināt tos darbībā.

Uzvarēja tā komanda, kuras gatavotie spārni saražoja visvairāk elektrības. Visjaudīgākais ģenerators bija komandai „Tērvete”.

Visiem bija interesanti!

Mani un zēnus interesēja dažādas mašīnas, motocikli, sporta mašīnas.

Īsta jautrība sākās, kad nokļuvām „Jump Space” batutu parkā. Mēs izlēkājāmies pēc sirds patikas!

Laimīgi un noguruši atgriezāmies mājās.

Laine Silova, 3. klases skolniece

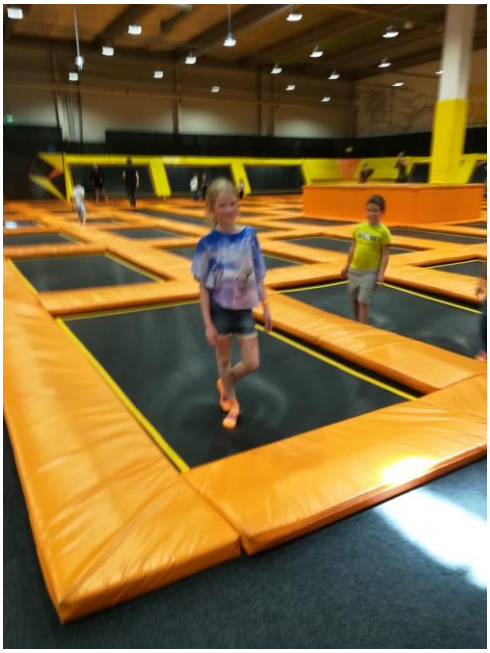

Paldies visiem čaklajiem rakstītājiem, kas palīdzēja kuplināt skolas avīzi „Pēdiņas”!

Saulainu un jauku vasaru skolēniem, viņu vecākiem un visiem skolotājiem!

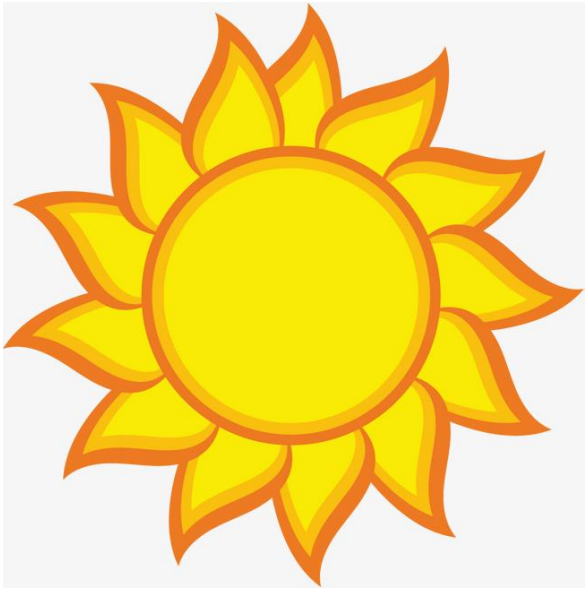

Redaktore Sarmīte Višķere